

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Press och information

PRESSMEDDELANDE nr 43/08

den 1 juli 2008

Domstolens dom i de förenade målen C-39/05 P och C-52/05 P

Sverige och Turco mot rådet m.fl.

DOMSTOLEN GER I PRINCIP TILLGÅNG TILL RÅDETS JURIDISKA YTTRANDEN I LAGSTIFTNINGSFÅRÅGOR

Lagstiftningsprocessens öppenhet och förstärkningen av de europeiska medborgarnas demokratiska rättigheter utgör ett övervägande allmänintresse som kan motivera att juridiska yttranden lämnas ut

I gemenskapsförordningen om allmänhetens tillgång till handlingar¹ föreskrivs att varje unionsmedborgare och varje person som är bosatt i en medlemsstat har rätt till tillgång till institutionernas handlingar. I förordningen föreskrivs undantag från denna huvudregel, bland annat när ett utlämnande av en handling skulle undergräva skyddet för rättsliga förfaranden och juridisk rådgivning. Detta undantag gäller emellertid inte om det föreligger ett övervägande allmänintresse av utlämnandet.

Den 22 oktober 2002 ansökte Maurizio Turco hos rådet om tillgång till de handlingar som fanns upptagna på dagordningen för ett rådsmöte (rättsliga och inrikes frågor). Bland dessa handlingar fanns ett yttrande från rådets rättstjänst rörande ett förslag till direktiv om minimistandarder för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna.

Rådet beslutade att inte lämna ut den aktuella handlingen och anförde som skäl för sitt beslut dels att yttranden från dess rättstjänst förtjänar ett särskilt skydd, eftersom de utgör ett viktigt instrument för rådet att förvissa sig om att dess rättsakter är förenliga med gemenskapsrätten, dels att ett utlämnande av yttranden från rådets rättstjänst skulle leda till osäkerhet i fråga om lagenligheten av de lagstiftningsakter som har antagits efter sådana yttranden. Rådet ansåg att det, i det föreliggande fallet, inte förelåg något övervägande allmänintresse som gjorde det möjligt att lämna ut handlingen. Enligt rådet var inte den princip om öppenhet och insyn i beslutsprocessen som hade åberopats av Maurizio Turco relevant, eftersom den kunde vara tillämplig på samtliga handlingar från rådets rättstjänst, vilket skulle göra det praktiskt taget omöjligt för rådet att vägra tillgång till något som helst yttrande från rättstjänsten med stöd av förordningen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, s. 45)

Maurizio Turco väckte talan om ogiltigförklaring av rådets beslut vid förstainstansrätten. Förstainstansrätten ogillade hans talan, eftersom ett utlämnande av det aktuella juridiska yttrandet skulle innebära att det kunde uppstå tvivel om lagenligheten av de lagstiftningsakter som avses i sådana yttranden och leda till att rådets rättstjänsts oberoende ställning äventyras. Beträffande frågan huruvida det förelåg ett övervägande allmänintresse fann förstainstansrätten att de principer som ligger till grund för förordningen, bland annat den av Maurizio Turco åberopade principen om öppenhet, inte kan utgöra ett övervägande allmänintresse.

Sverige och Maurizio Turco har yrkat att domstolen ska upphäva förstainstansrättens dom i den del som den innebär att Maurizio Turco inte ges tillgång till det aktuella juridiska yttrandet.

Domstolen preciserar att rådet ska göra en prövning i tre steg innan det lämnar ut en handling. Rådet ska för det första försäkra sig om att handlingen, oaktat dess beteckning, verkligen avser juridisk rådgivning. Rådet ska för det andra pröva huruvida ett utlämnande av avsnitt i den aktuella handlingen skulle undergräva skyddet för juridisk rådgivning. Domstolen tolkar undantaget till skydd för juridisk rådgivning som innebärande ett skydd för det intresse som en institution har av att begära in juridiska yttranden som är uppriktiga, objektiva och fullständiga. Domstolen konstaterar dessutom att ett allmänt påstående att ett utlämnande skulle ge upphov till tvivel om en lagstiftningsakts lagenlighet inte är tillräckligt för att styrka att skyddet för juridisk rådgivning skulle undergrävas, eftersom öppenhet bidrar till en större legitimitet och ett större förtroende i medborgarnas ögon. Ett utlämnande av juridiska yttranden **innebär inte heller att rådets rättstjänsts oberoende ställning äventyras**, när det inte finns någon rimligen förutsebar skada, som inte endast är hypotetisk. Domstolen preciserar att rådet är skyldigt att kontrollera huruvida något övervägande allmänintresse är för handen, vilket motiverar att handlingen lämnas ut.

Domstolen anser att **utlämnandet av handlingar som innehåller yttranden från en institutions rättstjänst** i rättsliga frågor som uppkommer i samband med att lagstiftningsinitiativ diskuteras **ökar öppenheten och insynen i lagstiftningsprocessen och förstärker de europeiska medborgarnas demokratiska rätt** att kontrollera de uppgifter som har legat till grund för en rättsakt.

Domstolen drar slutsatsen att förordningen i princip innebär en skyldighet att lämna ut yttranden från rådets rättstjänst rörande ett lagstiftningsförfarande. Det finns emellertid ett undantag från denna princip beträffande yttranden som avgetts i ett lagstiftningsförfarande och som är av särskilt känslig art eller som har en räckvidd som går längre än det aktuella lagstiftningsförfarandet. Den berörda institutionen är i ett sådant fall skyldig att lämna en utförlig motivering till beslutet att inte lämna ut yttrandet i fråga.

På grundval av dessa omständigheter **upphäver domstolen förstainstansrättens dom i den del den avser beslutet om avslag på ansökan om tillgång till det aktuella juridiska yttrandet.**

Domstolen använder sig av den möjlighet som den har enligt sin stadga att själv slutligt avgöra målet och **ogiltigförklarar rådets beslut att avslå Maurizio Turcos ansökan om tillgång till yttrandet.**

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Meddelandet finns tillgängligt på följande språk: DE, EN, ES, EL, FR, IT, NL, PT, SV

Domen i fulltext finns tillgänglig på domstolens webbplats

[http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SV&Submit=rechercher&numaff=C-förenade målen C-39/05 och C-52/05](http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SV&Submit=rechercher&numaff=C-förenade_målen_C-39/05_och_C-52/05)

i regel från kl. 12.00 (CET) på dagen för avkunnandet.

För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Gitte Stadler

Tel: (00352) 4303 3127, fax: (00352) 4303 3656